

ת"פ 33754/02/11 - מדינת ישראל נגד אורלי בן שמחון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33754-02-11 מדינת ישראל נ' בן שמחון

בפני
בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד שירה קרואני-ארד

המאשימה

נגד

אורלי בן שמחון ע"י עו"ד זכריה
שינקולבסקי

הנאשמים

החלטה וגזר דין משלים

רקע דיוני

ביום 20.2.2011 הורשעה הנאשמת בעבירות של התפרצות למקום מגורים, גניבה, גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב (2 עבירות). זאת במסגרת הסדר דיוני שכלל תיקונים בכתב אישום ללא הסכמה בענין העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23.1.11 הגיעה הנאשמת למעון דיון מוגן לקשישים ופנתה לחדרה של אחת השוהות במעון, אישה כבת 90 (להלן: **המתלוננת**). הנאשמת טענה בכזב בפני המתלוננת כי היא עובדת של המוסד לביטוח לאומי וביקשה להכנס לחדרה ולשוחח עמה. המתלוננת האמינה לנאשמת והכניסה אותה לחדרה, ושם גנבה הנאשמת את ארנקיה של המתלוננת ובו היו כסף מזומן, כרטיס אשראי ומסמכים אישיים שונים.

לאחר מכן השתמשה הנאשמת בכרטיס האשראי של המתלוננת במרמה ובכוונה להונות ורכשה באמצעותם סיגריות בשני מקומות שונים בסכום כולל של כ- 1,000 ש"ח.

לאחר הרשעתה הופנתה הנאשמת לקבלת תסקירי שירות המבחן וכן לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

ביום 29.9.2013 נגזר דינה של הנאשמת לשל"צ בהיקף 240 שעות, צו מבחן לשנה ופיצוי למתלוננת בסך 1,000 ש"ח. בית משפט נימק ההקלה בענשה של הנאשמת בהליך שיקומי אותו עברה, במטרה לטפל בהתמכרותה לסמים ובכך ששליחתה לריצוי מאסר ממש, מאחורי סורג וברית, עלול לדרדר אותה חזרה (עיקר הנימוקים פורטו בהחלטה מיום 6.5.2013). בית המשפט שקל להשית על הנאשמת עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך הנאשמת נמצאה לא מתאימה לרצות עונש זה בשל בעיות רפואיות מהן סובלת.

ביום 5.12.2013 אושרה תכנית של"צ, לפיה תבצע הנאשמת העבודות כסייעת כגן ילדים.

הבקשה שלפני

ביום 17.7.2014 התקבלה הודעה משירות המבחן, לפיה הנאשמת בצעה שעות בודדות בלבד מתוך השל"צ שהוטל עליה, לא התייצבה לבדיקות לגילוי סמים ולא התייצבה למפגשים טיפוליים אשר נקבעו לה במסגרת צו השל"צ. מהדיווח עלה, כי הנאשמת תלתה הענין במצבה הבריאותי ובניתוח אותו עברה.

לאור זאת המליץ שירות המבחן לקיים דיון מחודש בעניינה של הנאשמת ולהטיל עליה עונש חלופי.

לאחר מספר דחיות, בשל קושי באיתור הנאשמת והעברת התיק אלי ממותב קודם שדן בו, התקיים לפני דיון ביום 31.12.14.

בדיון ביקשה ב"כ המאשימה להפקיע השל"צ ולהטיל על הנאשמת עונש מאסר, וכן להפעיל מאסר מותנה שלחובתה. בטיעונה הפנתה ב"כ המאשימה לטעונים קודמים לעונש בענינה של הנאשמת, מיום 6.5.13, שם התיחסה המאשימה לחומרת העבירה בה הורשעה הנאשמת, אשר בחרה לקרבן קשישה בת 90, תוך ניצול גילה וחולשתה. כן התיחסה שם המאשימה לעברה המכביד של הנאשמת, הכולל עבירות רבות שבוצעו נגד קשישים, בגין נדונה למספר מאסרים, האחרון שבהן למשך ארבע שנים.

ב"כ הנאשמת שם דגש על הליך שיקומי אותו עברה הנאשמת מאז שחרורה מהמאסר האחרון. כן התיחס לכך שהנאשמת לא בצעה השל"צ ונמצאה לא מתאימה לבצע עבודות שירות רק בשל מגבלות רפואיות מהן סובלת. לאור אלה ביקש להמנע מלהשית עליה מאסר לריצוי ממש.

דיון והכרעה

הפקעת צו השל"צ

הנאשמת נדונה ביום 29.9.13 לשל"צ בהיקף 240 שעות וצו מבחן לשנה. מפנית שירות המבחן מיום 17.7.14 עולה, כי הנאשמת בצעה שעות של"צ ספורות בלבד, לא הגיעה למפגשים במסגרת ההליך הטיפולי ולא מסרה בדיקות לגילוי סמים, כפי שנדרשה.

עוד עולה מהפניה, כי שירות המבחן ניסה ליצור עם הנאשמת קשר פעמים רבות, אך זו לא שיתפה פעולה. הנאשמת תלתה אי ביצוע השל"צ וניתוק הקשר עם שירות המבחן במצבה הבריאותי ובפציעה אשר נגרמה לה, וכן במצבה הנפשי.

מתסקיר משלים שנערך ביום 10.3.15 עולה, כי גם במהלך התקופה שחלפה מאז הפניה מיום 17.7.14 עשה שירות המבחן מאמצים חוזרים ונשנים ליצור קשר עם הנאשמת, אך זו ניתקה קשר עם שירות המבחן. רק לאחר הדיון ביום 31.12.14 יצרה הנאשמת קשר עם השירות, אך לאור התנהלותה לא ראה השירות מקום להמשיך ההליך הטיפולי.

ממסמכים רפואיים שהוגשו במהלך הדיון עולה, כי הנאשמת סבלה מכאבים בקרסול בתקופה הסמוכה לסוף שנת 2013, ולסוף שנת 2014. אין כל אינדיקציה לבעיה רפואית ממשית ממנה סבלה הנאשמת במהלך רוב שנת 2014, אז היתה אמורה לבצע השל"צ.

אוסף על כך, כי לא ראיתי כל קשר בין כאבים בקרסול ובין המנעות ממתן בדיקות לגילוי סמים או השתתפות בתהליך טיפולי. כאבים בקרסול בודאי שאינם קשורים להתחמקות משירות המבחן, אשר ניסה ליצור קשר עם הנאשמת פעמים

רבות לאורך כל התקופה.

המסקנה העולה היא, כי הנאשמת לא ביצעה השל"צ והפרה את צו המבחן, ללא קשר לבעיה הרפואית ממנה סבלה. המסקנה מתחזקת לאור העובדה שהנאשמת התחמקה משירות המבחן ולא הגיעה לפגישות בתהליך הטיפול, ללא כל הצדקה, רפואית או אחרת.

מכאן עולה, כי יש להפקיע צו השל"צ והמבחן ולגזור דינה של הנאשמת מחדש.

מתחם העונש

העבירה אותה בצעה הנאשמת חמורה - ובעיקר מכוערת. הנאשמת ניצלה את גילה של המתלוננת ואת פגיעותה, יצרה בפניה מצג שוא, כאילו היא עובדת במוסד לביטוח לאומי, וכך קנתה את אמונה ונכנסה לחדרה, שם גנבה את ארנקה ובו כסף מזומן, מסמכים וכרטיסי אשראי. הנאשמת השתמשה בכרטיס האשראי, על מנת לקנות סגירות בסכום של כ- 1,000 ש"ח.

על מנת להונות אדם בן 90 ולגזול את כספו נדרשת שפלות רוח יוצאת דופן. הדבר מלמד על העדר מצפון ומוסר. במקרה כזה הפגיעה חורגת בהרבה מהנזק הכספי הישיר אשר נגרם לקרבן העבירה - הפגיעה היא בערכים הבסיסיים ביותר עליהם מושתתת חברה - הגנה על החלשים ומתן כבוד לאדם בערוב ימיו.

לא קשה להעריך הנזק אשר נגרם למתלוננת והפגיעה בה, כתוצאה ממעשיה של הנאשמת. ברור, כי עיקר הנזק הוא בתחושת הבטחון של אדם בן 90 הנמצא בדיוור מוגן, אשר מגלה כי גם שם הוא חשוף לפגיעה על ידי עבריינים. מעבר לכך, אין להקל ראש בנזק הרכושי וכן בטרחה הכרוכה בשחזור מסמכים אישיים אבודים - בעיקר לאדם בן 90.

בשל חומרת העבירה, מתחם העונש ההולם אותה הוא מאסר לריצוי ממש, לתקופה שבין חצי שנה ועד שנתיים.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשמת ילידת 1968. לחובתה מספר הרשעות קודמות:

בשנת 1997 נדונה ל- 15 חודשי מאסר בפועל, בגין שורה של עבירות רכוש ובהן חמש התפרצויות לבתי מגורים ועבירות נוספות.

בשנת 1997 נדונה למאסר נוסף, של 5 חודשים, בגין עבירות מרמה וזיוף וכן שיבוש מהלכי משפט.

בשנת 1999 נדונה ל- 7 חודשי מאסר, בגין עבירות רכוש וסמים וכן הפרת הוראה חוקית.

בשנת 1999 נדונה למאסר נוסף, של 22 חודשים, בגין עבירות התפרצות לבית מגורים.

בשנת 2000 נדונה ל- 3 חודשי מאסר בגין עבירת סמים.

בשנת 2002 נדונה ל- 36 חודשי מאסר בגין חמש עבירות התפרצות לבתי מגורים ועבירות נלוות.

בשנת 2006 נדונה הנאשמת בת"פ 2006/09 בבית משפט השלום בירושלים ל- 48 חודשי מאסר בגין שש עבירות התפרצות ומספר עבירות גניבה, מרמה וזיוף וכן עבירות נלוות. במסגרת גזר הדין נדונה גם ל- 6 חודשי מאסר על תנאי, שלא תעבור עבירה של התפרצות, גניבה או מרמה בכרטיס אשראי, למשך שנתיים מיום שחרורה מהמאסר.

על פי פלט המאסרים, הנאשמת שוחררה ממאסרה ביום 24.1.2010 והעבירה מושא כתב האישום בוצעה ביום 23.1.2011, שנה חסר יום ממועד השחרור.

עוד עולה מגזר הדין האחרון, כי עיקר העבירות בהן הורשעה הנאשמת, זהות לעבירה בה הורשעה בתיק שלפני: הנאשמת הגיעה לביתה של קשישות, התחזתה כעובדת של המוסד לביטוח לאומי או "יד שרה" וכך נכנסה לביתה, וגנבה משם כסף מזומן וכרטיסי אשראי.

במהלך ניהול ההליכים בתיק, השתלבה הנאשמת בהליך טיפולי, במסגרתו שהתה בקהילה תקופה משמעותית ועברה תהליך גמילה מסמים ושיקום. כב' הש' מאק-קלמנוביץ אשר דנה בתיק לפני התייחסה להליך זה בהחלטה מיום 6.5.13 ובגזר הדין מיום 29.9.13. בשל תהליך זה, נמנעה כב' הש' מאק-קלמנוביץ מלהשית על הנאשמת עונש מאסר בפועל, ההולם את חומרת מעשיה והסתפקה בהטלת של"צ נרחב.

למרבה הצער, הנאשמת לא השכילה לנצל ההזדמנות הנדירה אשר נקרתה לידה ובחרה לנתק הקשר עם שירות המבחן ולא לבצע השל"צ. כפי שצינתי למעלה, לו היו מוצגים מסמכים רפואיים עדכניים, ניתן היה אולי לתלות אי ביצוע השל"צ במצבה הרפואי של הנאשמת - ובמקרה מעין זה הייתי מצפה כי הנאשמת תעשה כל מאמץ למצוא מקום אחר להשלים בו את השל"צ. אך מסמכים רלוונטיים לא הוצגו, ועולה כי הנאשמת גם ניתקה את הקשר עם שירות המבחן.

סיכום

מכלול הנסיבות פועל לחובת הנאשמת:

לחובת הנאשמת עבר מכביד.

את העבירות ביצעה שנה בלבד אחר ששוחררה מארבע שנות מאסר בגין עבירות זהות ובעת שתלוי מעל ראשה מאסר מותנה.

חרף עברה המכביד, קיבלה הנאשמת הזדמנות נדירה וחריגה לתקן דרכיה ולהשתלב בהליך שיקומי במסגרת הליכים שלפני מתן גזר הדין - אך לאחר מתן גזר הדין הפסיקה ההליכים.

לאור אלה, מן הדין היה להשית על הנאשמת עונש הנמצא ברף הגבוה של המתחם.

חרף אלה, לא ראיתי למצות הדין עם הנאשמת, וזאת לאור הודאתה ולאור ההליך השיקומי בו השתתפה, וכן לאור העובדה כי היתה לה ציפיה לעונש מופחת. אמנם הנאשמת היא שסיכלה האפשרות להנות מעונש מופחת במו ידיה, אך עדיין ראיתי מקום לתת לו משקל.

אכן, הוזמנה חוות דעת עדכנית של הממונה על עבודות השירות בטרם גזירת הדין, אך הדבר היה בטרם התקבל התסקיר המשלים, ממנו עלה כי אין הנאשמת מתאימה להליך שיקומי.

לאור כל אלה, ראיתי להשית על הנאשמת עונש הנמצא ברף הבינוני-נמוך של מתחם העונש ההולם וכן להפעיל מאסר מותנה שלחובתה, באופן שרובו יחפוף לעונש המאסר.

לפיכך גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. שמונה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 3.5.2015.
 - ב. מפעיל מאסר מותנה של ששה חודשים אשר הושת על הנאשמת בת"פ 2009/06 בבית משפט השלום בירושלים ביום 27.9.2006. עונש זה יופעל חודשיים במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', וארבעה חודשים בחופף לו, כך שסך הכל תרצה הנאשמת עשרה מאסר.
 - ג. שמונה חודשי מאסר, אותו לא תרצה אלא אם תעבור עבירת רכוש שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורה מהמאסר.
 - ד. חמישה חודשי מאסר, אותו לא תרצה אלא אם תעבור עבירת רכוש שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורה מהמאסר.
 - ה. פיצוי למתלונת א' ס', עדת תביעה מס' 1, בסך 2,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 3.5.15.
- הנאשמתתתאם כניסתה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא תקבל הנאשמת הנחיה אחרת, עליה להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ניתן היום, ב' ניסן תשע"ה, 22 מרץ 2015, במעמד הצדדים.